

AMBITIESTATEMENT

Verduurzaming gronduitgifte

Onze ambitie

Wij hebben de ambitie om het feitelijk gebruik van de gronden, die wij verpachten of in gebruik geven, te verduurzamen. Wij willen dat realiseren door voorwaarden te stellen aan de verpachting of het gebruik van de gronden.

Verduurzaming betekent voor ons

- verbeteren van de bodemgesteldheid;
- vergroten van de biodiversiteit;
- verbeteren van de waterkwaliteit.

Hoe dan?

Er zijn vele wegen die naar Rome leiden. Niet de methodiek is bepalend, maar het doel. Dit document bevat voorbeelden van werkwijzen, die al door een of meerdere van de samenwerkende organisaties succesvol in de praktijk zijn gebracht.

De voorbeelden zijn bedoeld om te inspireren, in de hoop én de verwachting dat anderen ze zullen volgen. Wij beseffen overigens dat dit niet overal direct mogelijk is, bijvoorbeeld vanwege lopende, al dan niet contractueel vastgelegde, afspraken, maar de richting is duidelijk. Wij gaan voor duurzaam grondgebruik!

Meer?

Onze ambitie stopt niet op papier. Tal van grondeigenaren in Brabant, onder wie de gemeenten, zijn op zoek naar mogelijkheden om de pachtvoorwaarden te verduurzamen. Wij gaan hen actief benaderen met de vraag om mee te doen.

Onze ambitie is om met zoveel mogelijk grondeigenaren kennis te delen over duurzame gronduitgifte.

Groen Ontwikkelfonds Brabant, Staatbosbeheer, Stichting Brabants Landschap, Natuurmonumenten, Provincie Noord-Brabant, Waterschap Aa en Maas, Waterschap Brabantse Delta, Waterschap de Dommel en Waterschap Rivierenland.

Provincie Noord-Brabant

Verpachting aan duurzame ondernemers op basis van certificaten

Bij deze openbare verpachting wordt een werkwijze gehanteerd waarbij ondernemers met duurzame certificaten extra punten kunnen scoren. Deze methodiek is uitgewerkt door Stichting Milieukeur en Wageningen UR Livestock Research.

Kern van de methodiek is dat ondernemers bij de beoordeling van de inschrijving punten ontvangen op basis van de certificaten én de geboden pachtprijs. De punten voor de certificaten wegen relatief zwaar mee in de beoordeling. Hiermee wil het Groen Ontwikkelfonds Brabant bereiken dat duurzame bedrijven bij gelijke prijs de gronden krijgen toegewezen.

Meer info: www.groenontwikkelfondsbrabant.nl

Project Boer-Bier-Water

Waterschap Aa & Maas werkt samen met lokale boeren en tuinders, Bavaria, ZLTO, gemeente Laarbeek, Waterschap Aa & Maas, Agrifirm en de lokale Rabobank aan het project Boer-Bier-Water. Het waterschap heeft pachtgronden in dit project.

Zuiver water is voor het waterschap de normaalste zaak van de wereld, terwijl het eigenlijk een klein wonder is. De bodem in de gemeente Laarbeek herbergt water van topkwaliteit waar iedereen van geniet.

Het wordt gebruikt als drinkwater, maar ook om de omgeving te onderhouden en om vele bedrijfsprocessen te faciliteren. Omdat de waterbronnen en de kwaliteit ervan niet onuitputtelijk zijn, moeten we zuinig met die bronnen omgaan. Om deze reden wordt binnen Boer-Bier-Water geprobeerd om de bodem en het water waar mee gewerkt wordt gezond te houden. Gezonde grond betekent immers gezond water. Zo zorgen we dat we niet alleen zelf kunnen blijven genieten van zuiver water, maar ook onze kinderen en kleinkinderen.

Binnen Boer-Bier-Water worden verschillende projecten geïnitieerd om onze grond en daarmee ons water voor de lange termijn vitaal te houden. *Meer info?* Zie

www.boerbierwater.nl

Bodempaspoort als onderdeel van de pachtvoorwaarden

ZLTO heeft een online bodempaspoort ontwikkeld. In het bodempaspoort worden op perceelsniveau gegevens over de kwaliteit van de Brabantse bodem verzameld. Deze gegevens worden door de gebruiker zelf ingevoerd. De eigenaar van de grond blijft daarmee eigenaar van de data. Ook bepaalt hij wie de gegevens kan inzien. Meedoen biedt veel voordelen. Zo word je als ondernemer bewust van de bodem en word je gestimuleerd om maatregelen te nemen voor de lange termijn. Daarnaast biedt het bodempaspoort het inzicht dat nodig is om van generieke naar meer specifieke maatregelen te komen.

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant werkt bij de verpachting van grond met de zogenaamde duurzaamheidsscore. Inschrijvers kunnen onder andere duurzaamheidspunten verkrijgen door mee te doen aan het bodempaspoort. Hoe meer punten, hoe groter de kans op de betreffende pachtgrond.

Waterschap de Dommel overweegt om het bodempaspoort ook op te nemen in hun pachtvoorwaarden.

Meer info? Of meedoen? Zie www.zlto.nl/bodempaspoort

Cursusprogramma Natuurbeheer en Ondernemerschap

De achteruitgang van natuur, vooral op het boerenland, is dramatisch. Een deel van het boerenland is in handen van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer.

Zij willen het tij keren en gaan strengere eisen stellen aan pachters van natuurgrasland. Op deze wijze willen ze voorlopers worden op het gebied van natuurinclusieve landbouw: een duurzame vorm van beheer met behoud van biodiversiteit.

Vanaf 2021 werken Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer alleen nog met pachters die aantoonbaar deskundig zijn. Dit biedt meer zekerheid dat pachters het natuurgrasland beheren vanuit de gestelde natuurdoelstellingen en nog belangrijker: de boeren weten waarom en hoe ze dit doen.

Via het cursusprogramma 'Natuurbeheer en Ondernemerschap' kunnen (potentiële) pachters aantonen dat zij over voldoende kennis en vaardigheden op het vlak van natuurbeheer beschikken. Het programma draagt bij aan de ontwikkeling van natuurinclusieve landbouw tot een volwaardige, professionele bedrijfstak.

Cursisten kunnen er voor kiezen om alleen de basiscursus te volgen of ze kunnen kiezen voor de uitgebreidere opleiding waarbinnen weer drie niveaus zijn. In de cursussen is aandacht voor onderwerpen als bodem, dieren- en plantensoorten, verschalingsbeheer en het opstellen van een natuurbedrijfsplan. De opleidingen zijn het resultaat van een samenwerking tussen Stichting Van Groene Waarde, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Aeres Hogeschool Dronten en HAS Den Bosch. Voorlopig is de cursus te volgen bij deze laatste twee instituten, maar bij voldoende belangstelling wordt de cursus op termijn wellicht ook in company of op andere locaties gegeven. De cursus is voor elke geïnteresseerde te volgen.

'Natuurlijk' pachtpakket binnen Natuurnetwerk Brabant

Alle vrij uitgeefbare gronden binnen het Natuurnetwerk Brabant worden door het Groen Ontwikkelfonds Brabant uitgegeven in zogenaamde Natuurpacht.

Samengevat betekent dit: geen bemesting, geen bestrijdingsmiddelen gebruiken, beperkt maaien en geen intensieve beweiding door dieren.

Meer info: www.groenontwikkelfondsbrabant.nl

Pachtvoorwaarden buiten Natuurnetwerk Brabant

De percelen buiten het Natuurnetwerk Brabant worden door het Groen Ontwikkelfonds Brabant met 2 inhoudelijke basiseisen verpacht.

Geen bollen, lelies, aardbei, prei of asperges

Intensieve teelten met een relatief hoog gebruik van gewasbeschermingsmiddelen worden uitgesloten, evenals teelten met een negatief effect op bodemstructuur (organische stof, weinig worteling, zware machines). De bodemkwaliteit en waterkwaliteit is erbij gebaat dat deze teelten worden uitgesloten. Deze maatregel is goed controleerbaar in het veld.

Onderhoud landschapselementen

Landschapselementen zijn sloten, poelen, solitaire bomen en rijen van bomen en/of struiken op of binnen de perceelsgrens. Zij dragen bij aan de biodiversiteit in het gebied. Landschapselementen mogen niet verwijderd of beschadigd worden. Sterker nog: onderhoud is onderdeel van de pachtverplichting.

Pilots randenbeheer buiten de Natuurnetwerk Brabant

Het Groen Ontwikkelfonds Brabant is in twee proefgebieden (buiten het natuurnetwerk) een *pilot* gestart met de uitgifte voor pacht van gronden. Het gaat om de gebieden Lage Vuchtpolder ten noorden van Breda en Hilver.

In deze gebieden wordt aan de verpachting van de landbouwgronden een extra voorwaarde gesteld. Door via randenbeheer (tijdelijke) natuur te maken wordt bijgedragen aan verbetering van de waterkwaliteit (buffer richting de sloot), de bodemkwaliteit (organische stof, doorworteling) en de biodiversiteit. Daarnaast is de maatregel goed controleerbaar in het veld.

Attentie: handhaving

Groen Ontwikkelfonds Brabant hecht aan een goede naleving van de contractvoorwaarden. Daarom wordt ook (steekproefsgewijs) gecontroleerd en indien nodig gehandhaafd. Indien overtredingen worden gesignaleerd is het uitgangspunt dat we bij de volgende pachtuitgifte (uiteraard afhankelijk van de ernst van overtreding) niet zondermeer opnieuw percelen willen verpachten aan de overtreders. Dit vraagt maatwerk per situatie.

Kijk voor meer informatie: www.duurzamegronduitgifte.nl

